

Van uw MAPS Editor

Gerard van Nes

Het ponskaarten mysterie

Oftewel: *Holland op zijn smalst?*

Op maandag namiddag 31 oktober 1994, stapte Uw NTG-MAPS editor het postkantoor van Schagen binnen, gebukt onder het gewicht van 150 kg aan diverse soorten postpakketjes: MAPS #14.

NTG: Goede middag meneer, kunt U mij helpen, ik heb iets te versturen.

PTT: Dat kan, laat maar eens zien wat U heeft.

NTG: Ik heb onder meer 130 pakketjes met de MAPS voor onze NTG leden en die zou ik graag als *partijpost* willen versturen. Moet van onze zeer zuinige penningmeester, scheelt hem een kleine honderd gulden aan porto en mij scheelt het weer heel wat gelijk. Ik krijg tegenwoordig al zoveel rommel binnen en mijn tong is ook niet van steen. Uw stempelman heeft het dan ook weer eens wat rustiger.

PTT: Dat kan helaas niet meneer. Voor *partijpost* is sinds onze laatste tarievenverhoging nu een minimum aantal van 250 stuks in plaats van 100 stuks nodig. U zal dus voor al Uw 130 pakjes postzegels bij het loket moeten kopen, deze dan vervolgens met Uw tong moeten bevochtigen en op Uw pakje plakken. Wij zullen daarna graag al Uw 130 pakjes bestempelen. Ook de PTT heeft regels. En regels zijn nu eenmaal regels.

NTG: Ja mijnheer de PTT, de tarievenverhoging is mij en onze penningmeester bekend. Ik wil daarom ook graag al deze pakjes als *belstukken* versturen. Ik lees in Uw tarievenboekje dat er dan voor partijpost slechts een *minimum aantal van 25 stuks* geldt. Dat klopt toch?

PTT: Even in mijn boekje kijken. Ja dat klopt. Maar helaas meneer, Uw pakjes zijn geen belstukken. Ze zijn te klein. Belstukken zijn nu eenmaal stukken waarvoor aangebeeld moet worden omdat ze te groot zijn. Belstukken kunnen nu eenmaal niet door de gewone brievenbus. Daarom moet er ook een beetje meer porto op. Regels zijn nu eenmaal regels. Ook bij de PTT.

NTG: Maar meneer dat klopt toch niet helemaal. Volgens Uw tarievenboekje zijn belstukken soms goedkoper te versturen. Ze moeten dan wel in een bepaalde tariefgroep vallen en het minimum aantal moet 25 stuks zijn. Jawel, ik heb Uw tarievenboek zeer goed bestudeerd.

PTT: Laat mij weer eens in mijn boekje kijken. Sapperloot U heeft gelijk. Maar toch meneer, Uw pakjes blijven te klein. Dus als belstuk accepteren gaat helaas niet. Voor belstukken geldt nu eenmaal een minimum afmeting van 38x26.5x3.2cm en een maximum afmeting van 100x50x50cm. Daartussen moet Uw pakje dus zitten. Als Uw pakjes niet in onze rode bus kunnen, dan zijn ze te groot en dan heeft U een echt belstuk. Uw pakjes voldoen

helaas niet aan de minimale maten. Ze zijn te klein. Ik kan er niets aan doen. Regels zijn nu eenmaal regels. Jaja, ook bij de PTT.

NTG: Maar meneer de PTT, ik hoef toch geen lucht te blazen in de pakjes om ze een centimeter dikker te maken waardoor ik ze goedkoper en gemakkelijker kan versturen?

PTT: Jawel meneer, dat mag U doen. Als Uw pakjes door die lucht dan wat dikker worden, kunnen die niet meer door de brievenbus. Het worden dan echte belstukken. U hoeft dan ook niet meer te likken en U ben goedkoper uit.

U ziet meneer, met lucht ben U bij de PTT goedkoper uit. Hahaha. O sorry meneer. . .

NTG: Helaas meneer de PTT. Mijn adem is ook niet meer wat het vroeger was. Mag ik in plaats van mijn lucht ook deze *gatfrisse ponskaartjes* aan de *linker zijkant van de enveloppe* plakken? Worden de pakjes ook iets groter van. En dan krijgen de geadresseerden gelijk iets om over na te denken. Ziet U meneer, de NTG kent ook een aantal verzamelaars en iets antiëks op computergebied zal zeker geapprecieerd worden. Het schijnt dat die oude kaartjes al voor een gulden per stuk worden verhandeld. Ziet U, wij doen graag wat extra voor onze leden.

PTT: Zo'n ponskaartje mag natuurlijk ook meneer. Als Uw pakjes maar wat groter worden. Hoe U dat doet maakt ons niets uit. Al plakt U aan elke enveloppe een stok. Als die maar minimaal 38 cm en maximaal 1 meter is. Wij zullen die stokken, o sorry pakjes, dan gaarne voor U versturen. Wij versturen wel eens meer vlaggen. Wij doen alles, als het maar aan onze regels voldoet.

NTG: Meneer ik lees in Uw tarievenboekje dat ik slechts 25 ponskaartjes hoef aan te plakken. De rest kan dan wel gewoon als *busstuks* meegeleverd worden. Hoeft ik niet al mijn ponskaartjes van de hand te doen. Dat klopt toch wel?

PTT: Dat is vreemd. Even in mijn tarievenboekje kijken. Jawel het staat het. Zal dan wel kloppen. Maar ja regels zijn regels. Zeker bij de PTT.

NTG: Astublieft dan meneer, 30 pakketjes met een ponskaartje. Heeft U voor de zekerheid 5 extra. De andere 100 pakjes blijven onveranderd. Voldoet de NTG nu aan Uw belstukkenprotocol?

PTT: Prachtig meneer. Jaja, het ziet er prachtig uit. Nu kunnen we alles volgens onze PTT regels versturen.

NTG: Meneer de PTT, kunt u trouwens ervoor zorgen dat de aangeplakte ponskaartjes heelhuids bij de geadresseerden aankomen? Het zou niet leuk zijn als U ze er weer van af zou scheuren. Het hoort nu eenmaal bij het pakje. Al die vragen die we anders krijgen van onze NTG leden als ze zien dat aan hun pakje wat aangeplakt had gezeten.

PTT: U kunt op ons vertrouwen meneer. Wij doen ons best. Wij zullen alleen de pakketjes soms open moeten maken om te controleren of er wel allemaal drukwerk in zit. En als het interessant materiaal is, kan het misschien *een dag langer* duren voordat het pakje bij de geadresseerde is. Maar wij als *PTT* doen natuurlijk ons best.

NTG: Dat is goed meneer. Tot ziens dan maar weer. Tot over een half jaar.

Voldaan dat alles toch nog op tijd (en goedkoop) kon worden afgeleverd en verstuurd, stapte Uw *NTG-MAPS* editor laat in de namiddag het postkantoor uit. Eindelijk weer eens een avondje om niet *achter* de buis, maar er *voor* te gaan zitten. Eens kijken of het programma 'Ook dat nog' uitgezonden wordt. . .

MAPS inhoud

En daar ligt weer een dikke *MAPS* voor u. Hopelijk op tijd. . . (het is maar afwachten als ik dit stukje schrijf). Natuurlijk weer de nodige bijdragen die reeds elders zijn gepubliceerd. Sommige belangrijke artikelen zijn nu eenmaal herpublicatie dubbel en dwars waard! Maar daarnaast ook weer zeer veel nieuw materiaal uit diverse windhoeken. En alle bijdragen, met uitzondering van deze, van een zeer hoog gehalte¹.

Het centrale thema in deze *MAPS* is wel *Hypertekst* en alles wat er omheen hangt als bijvoorbeeld *HTML*, *WWW*, *PDF*. Diverse overzichtsbijdragen zijn opgenomen doch ook in de diepte vindt u één en ander in deze *MAPS*.

Nieuw in deze uitgave, en dat valt op! De artikelen over *TeX* en *kleur*. En als alles in de drukfase goed gaat (volgende week. . .), vindt U in deze *MAPS* ook de nodige kleurenpagina's!

Daarnaast vele andere bijdragen natuurlijk ook weer van onze 'huis-auteurs'². Artikelen over Perfecte tekstverwerkers, *PostScript* en dissertatieproductie worden altijd graag opgenomen. Natuurlijk ook weer in deze *MAPS* enkele 'last minute' bijdragen, waaronder nieuws van de gloednieuwe *4allTeX dubbel* CD-ROM, een eerste indruk van de evaluatie van het pakket *Scientific Word / Workplace* en een verslag van de *BachTeX'95* bijeenkomst.

MAPS verwerking

Het materiaal werd weer in vele vormen aangeleverd, *geen plain TeX gelukkig meer!*, wel *LaTeX2.09*, *LaTeX2 ϵ* (sorry *LaTeX* heet dat. . .),³ *ASCII*, *WORD*- en *PDF* files en zelfs op papier. Dit laatste in de vorm van een kopie van een artikel in de Franse taal uit *Cahiers GUTenberg* (het lijfblad van de Franse *TeX* Gebruikersgroep), welk artikel dank zij onze fenomenale tweetalige zuiderbuur **Philippe Van-overbeke**, na vele zweetdruppels van hem in onze *MAPS* overgenomen kon worden.

¹ Dat zullen niet alle auteurs zeggen! Veelal zijn ze zeer bescheiden, te bescheiden veelal. Ze weten soms nauwelijks hoe hun al dan niet eenvoudige bijdrage door andere *NTG* leden verslonden worden. . .

² Kees, je weet niet van ophouden. Je moet maar eens per bladzijde gaan betalen. . .

³ Al waren sommige *LaTeX* documenten eerder *TeX* documenten te noemen, inclusief alle mogelijke soorten 'afschuwelijkheden' (zoals een herdefinitie van het `\-`commando)

⁴ *Echte* beginnende *TeX* gebruikers: neem deze uitspraak wel met een flinke dot glue.

Verwerking ging voor ongeveer 80% via de antieke *LaTeX2.09* manier. Werkt altijd. Snel en veilig (jaja, uw *MAPS* editor is zeer conservatief). Een vijftal bijdragen werden slechts separaat via *LaTeX2 ϵ* afgehandeld. En natuurlijk dankzij de onovertroffen *4allTeX* CD-ROM op het inmiddels opgewaardeerde *Pentium-90* PC-systeem van uw editor, was het *relatief* een fluitje van een cent.

De andere tweelingbroer van CGL

Eind vorige jaar nog vechtend met een niet nader te noemen 'Perfect' documentverwerkingssysteem, kwam Herman Haverkort (u zal deze naam niet meer gauw vergeten) in aanraking met *TeX*. Las Knuth's boek in een verloren zondag uit, en maakt nu al artikelen die het niveau van gemiddelde (*La*)*TeX* guru te boven gaan.

U kunt het lezen in een drietal uitgebreide artikelen van hem. Onze Frans Goddijn merkte over zijn artikelen in één van onze vele telefoongesprekken op: 'Deze artikelen laten zien wat een beginnende *TeX* gebruiker onmiddellijk moet kunnen maken. *LaTeX* hoeft helemaal voor een beginner niet moeilijk te zijn. . .'⁴. Maar, u zal zeker moeten toegeven, het zijn dotjes van bijdragen. Ik kan mij voorstellen dat het eerder genoemde 'Perfecte' documentverwerkingssysteem wel wat moeite heeft om Herman zijn werk na te doen.

Overigens, Herman Haverkort is dermate druk geweest met *LaTeX* dat zijn studie er bij in dreigde te schieten: voor een zwaar tentamen was nog slechts een maandagnmiddag beschikbaar om een informatica-standaardwerk over datastructuren door te nemen (van colleges volgen was het al helemaal niet meer gekomen). We hoeven ons echter niet schuldig te voelen dat die leuke *Haverkort stylefiles* voor ons ten koste gingen van zijn studieresultaat: het werd een 8,5!

Al met al: we kunnen ongetwijfeld heel wat van deze Herman in de toekomst verwachten. Onze Kees van der Laan heeft er nu een zware concurrent bij.

MAPS Awards

MAPS auteurs Phons Bloemen, Sebastian Rahtz en J. Hagen (Pragma) hebben al kennis kunnen maken met de shipout van `box255` vol met gekleurde wiebervormige en rekbare objecten: een stimulans, eerbetoon en een blijk van dank van de *MAPS* redactie aan een relatief beginnende auteur. En wat blijkt: *deze mensen blijven schrijven voor de MAPS!* En zelfs de vorige *MAPS* Award winnaar doet dat nu in kleur! Wat die rekbare gekleurde objecten niet allemaal kunnen veroorzaken. Prachtig! We zouden eigenlijk alle auteurs zo'n `box` moeten geven, echter één en ander zou zeker tot logistieke problemen leiden. De vraag wie de Award dit jaar krijgt uitgereikt, hoeft eigenlijk niet moeilijk voor de redactie te zijn. . .

MAPS-sponsoring

Jawel, de voor u liggende dikke MAPS is mogelijk gemaakt door een aantal NTG donateurs. Grote belangstelling op eens om in de MAPS te staan. Op herhaling: **Addison-Wesley**, nieuwkomers: **Adobe Systems**, **Computercollectief** en **Blue Sky Research**, allemaal bekenden binnen onze $\text{\TeX}$ wereld. Zij hebben allen *een eigen bladzijde* achterin de MAPS waarin ze onze leden op de hoogte kunnen brengen van hun laatste produkten en diensten. Daarnaast kunnen ze een eigen folder bijsluiten of zelfs CD-ROM's. En dat hebben ze ook gedaan! MAPS ontvangers zullen ongetwijfeld twee CD-ROM's in hun dikke MAPS enveloppe hebben aangetroffen. Bedankt allen! Dankzij u heeft de NTG weer een uitgebreide MAPS aan haar leden kunnen sturen.

Wilt u ook een geheel eigen MAPS pagina? Heeft u ook waardevolle informatie voor onze NTG leden en wilt u meehelpen de kosten van de MAPS te drukken? Neem dan contact op met de MAPS redactie, ook indien u potentiële gegadigden weet!

MAPS goes Electronic

Jaja, zoals u in de vorige MAPS heeft kunnen lezen, staan *alle MAPSen* (zelfs inclusief deze uitgave!), op de bekende 4all $\text{\TeX}$ CD-ROM. Daarnaast zijn oude uitgaven begin dit jaar ook beschikbaar gekomen op CTAN (Comprehensive $\text{\TeX}$ Archive Network). U vindt ze in de `usergrps/ntg/maps` en in de `usergrps/digests/maps` directory. Beschikbaar als PostScript files, en dank zij onze sponsor **Adobe Systems**, ook in PDF formaat⁵ op de nieuwe 4all $\text{\TeX}$ CD-ROM. Overigens, het omzetten van PostScript files naar PDF is zonder enige voorkennis van de benodigde programmatuur (zie het Adobe Acrobat artikel elders in deze MAPS) werkelijk een 'fluitje van een cent'. Binnen enkele minuten was door de MAPS redactie de klus geklaard!

MAPS Specials

Ook op dit terrein was het niet stil. Eind 1994 ontvingen we van Sebastian Rahtz, editor van het zeer waardevolle **Baskerville** tijdschrift, een van hun uitgaven⁶. Door guest editor **Robin Fairbairns** was zeer veel werk gestoken in dit prachtige document. Had eigenlijk al 10 jaar eerder moeten verschijnen!

Natuurlijk een document van veel waarde, niet alleen voor de leden van de UK $\text{\TeX}$ Gebruikersgroep. Daarom direct, na snelle toestemming van Sebastian en Robin, door de

MAPS redactie in MAPS Special 1994 omgedoopt. Alle NTG leden hebben ondertussen een *gratis exemplaar* ontvangen.

MAPS & Baskerville

Nu we het toch over de UK $\text{\TeX}$ Gebruikersgroep hebben. Afgelopen januari werd door deze groep een bijeenkomst georganiseerd met als thema '*Portable Documents: Acrobat, SGML, and $\text{\TeX}$* '⁷. Van mijn werkgever (het *Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN)*; die naam mag ook wel eens worden genoemd), kreeg ik toestemming naar deze 'conferentie' te gaan. Met twee keer een nachtboot was ik slechts één werkdag kwijt aan het gehele gebeuren. Gehouden in een typisch Londen's theatergebouw, een kleine 200 deelnemers, goede lezingen, zeer gezellige sfeer en een interessant forum (te lezen natuurlijk in de Baskerville) op het eind. Enkele contacten meteen gelegd: nagenoeg al hun conference bijdragen vindt U in deze MAPS⁸: *Bijlage R t/m W*. Bedankt UKTUGgers!

MAPS #15

Zoals u inmiddels ongetwijfeld reeds heeft vernomen, wordt de volgende Euro $\text{\TeX}$ bijeenkomst in Nederland georganiseerd. Van 4–8 september op Papendal te Arnhem. Voorlopig is besloten om in het najaar *geen MAPS* uit te brengen in de u bekende vorm.

Daar de NTG 1995 najaarsbijeenkomst samen zal vallen met de Euro $\text{\TeX}$ bijeenkomst, zullen de Euro $\text{\TeX}$ '95 proceedings *ook aan alle NTG leden* worden gestuurd. Mogelijk daarnaast (en dat is mede afhankelijk van onze donateurs), zal een zeer dunne MAPS (nu eens een ander uiterste voor de afwisseling) verschijnen met onder meer het verslag van de 1995 voorjaarsbijeenkomst en hooguit enkele 'noodzakelijke' artikelen.

Deze keer vragen wij u daarom dringend *geen bijdragen voor de komende MAPS in te sturen*. Mogelijke potentiële auteurs zullen daarom ook niets van mij horen⁹. Begin 1996 mag weer aangeleverd worden. Kan ik deze zomer eindelijk eens rustig met vakantie gaan. . .

Tot slot¹⁰

Natuurlijk was de productie van deze MAPS niet mogelijk geweest zonder het vele werk van **Wietse Dol**, **Frans Goddijn** en **Jos Winnink**. Jawel, Frans hebben we ook maar bij het redactieteam betrokken. *Van zeer goede en harde werkers moet men altijd profiteren!*

⁵De Acrobat reader, waarmee PDF (Portable Document Format) files afgebeeld kunnen worden, is te vinden op de CD-ROM die bij deze MAPS is bijgesloten.

⁶En altijd stipt op tijd, zowel elektronisch als op papier. Perfect Sebastian!. Overigens een abonnement op de Baskerville is *zeer de moeite waard*. Neem contact op met Peter Abbott, 1 Eymore Close, Selly Oak, Birmingham B294LB (uktug-enquiries@tex.ac.uk).

⁷Het jaar 1995 lijkt wel het hypertext jaar te zijn: onze Franse collega's organiseerden in januari reeds hun hypertext bijeenkomst; de Franse Cahiers GUTenberg #19 van januari 1995 was speciaal gewijd aan dit onderwerp; de NTG had ruim een jaar geleden al voor de 1995 voorjaarsbijeenkomst het thema *hypertext* gekozen; komende TUG'95 bijeenkomst heeft een speciale hypertext dag, en één van de TUGboats dit jaar wordt speciaal aan dit onderwerp gewijd.

⁸En natuurlijk in de **Baskerville** van maart 1995.

⁹Om tot een MAPS te komen worden zo rond de 100–200 e-mails door mij verstuurd, inclusief alle heen en weer discussies. Ongetwijfeld vergeet ik daarbij sommige personen (snel) te antwoorden. Mijn excuses daarvoor.

¹⁰Mijn excuses voor al die voetnoten. Ik lijk CGL wel. Of ben ik toch door hem aangestoken?